

Til
BHO - Kommunaldirektørens stab

Fra
Kommunalt råd for funksjonshemmede

Intern korrespondanse

Vår referanse: 2019/01157-31
Saksbehandler: Ragnhild Hvoslef Krüger
Dato: 16. mai 2019

Kommunalt råd for funksjonshemmedes innspill til budsjett 2020

KRFF behandlet i møte 2. mai, sak 90/19 budsjett 2020 og vedtok følgende innspill som de ber byrådsavdelingen ta med i sitt budsjettarbeid.

- **Rådgivningskontor for syns- og hørselshemmede, forsterket med en synspedagog og en psykolog**

Kostnad: 1 500 000

KRFF har også tidligere foreslått at det eksisterende rådgivningskontoret for hørselshemmede utvides til et rådgivningskontor for hørsels- og synshemmede. Det foreslås derfor at et slikt kontor utvides med en synspedagog og en psykolog.

Bergen kommune har, som de andre store kommunene, et eget rådgivningskontor for hørselshemmede (og døvblinde). Når synshemmede ikke er inkludert i dette tilbudet, slik de er i Oslo og Trondheim, fører det til et udekket behov hos synshemmede og i førstelinjetjenesten som igjen fører til dårligere livskvalitet hos den enkelte og økte utgifter for kommunen.

Det har lenge vært en sterk bevissthet om at døve og hørselshemmede opplever store utfordringer i hverdagen og at gruppen er mer utsatt for sosial isolasjon og psykiske plager enn andre. UIO og NKVTS publiserer nå fra en stor studie blant synshemmede i Norge og resultatene viser at dette gjelder også for synshemmede.

Det store flertallet av de som opplever stort synstap er eldre. Den demografiske utviklingen viser at det blir stadig flere eldre, og allerede nå er det økning i antall synshemmede. Det er alt nå en etterspørsel etter rådgivning om syn fra eldre selv, pårørende og ikke minst fra kommunens egen førstelinjetjeneste. Synshemmede må få tilrettelegging og rehabilitering, uten dette blir den enkelte uselvstendig og i stort behov av hjelp fra kommunen. Synstap kan gjøre eldre mer usikre, ustøe, og at de fremstår som mer alderdomssvekket enn de er. Dette vil igjen føre til økte utgifter for kommune, og fører helt klart til dårligere livskvalitet for den enkelte.

Felles for eldre og yngre som opplever synstap er at det tar lang tid før den enkelte får nødvendig hjelp. I en rapport om samfunnsøkonomien i synsrehabilitering viser at det går i gjennomsnitt fem år fra diagnostisert alvorlig synstap, til tilbud om rehabilitering. Både under og etter rehabilitering har den berørte og pårørende, behov for rådgivning. Det koster enkeltindividet og samfunnet svært mye når synshemmede blir traumatisert av synstapet, isolert, ensom, opplever depresjon, og opplever at hverdagslivet ikke lenger fungerer. Den enkelte opplever å ikke lenger klare nødvendige gjøremål i hverdagen, en kan f.eks. ikke lenger lese og skrive. Det blir på det nærmeste umulig å få levert selvangivelsen uten hjelp

og uten å utlevere hele sin økonomiske situasjon til en hjelper, det blir vanskelig å betale på legekontoret fordi betalingsautomaten ikke er tilgjengelig, det blir vanskelig å holde seg i arbeid eller bo i hjemmet sitt. Dette viser bare en ørliten del av oppgaver og hverdagslige saker som er uproblematiske for seende, men som blir en utfordring når man taper synet.

Hva skal et rådgivningskontor for syn gjøre?

1. Hjelp og rådgivning til synshemmede og folk som blir synshemmede og pårørende.
2. Hjelp og rådgivning til førstelinjetjenesten i kommunen.

Med det økende antallet synshemmede og med et sammensatt, fragmentert og uoversiktlig rehabiliteringsløp for pasientene vil kommunen sine egne tjenester ha stort behov for kompetanse på syn. Dette gjelder sykehjem, hjemmesykepleie, ergo- fysio (herunder koordinatorene individuell plan), tjenester til utviklingshemmede, rus og psykiatri.

- **Bedre bemanning i fysioterapitjenesten**

På møtet 21 mars fikk KRFF orientering om fysioterapitilbudet i Bergen kommune. For lav bemanning i tjenesten fører til at personer med kroniske diagnoser kun får behandling i bolker og opplæring til å drive egentrening i mellomperiodene. Rådet frykter at dette vil føre til dårligere funksjonsevne og derfor til at mange får et økt behov for andre helsetjenester.

Når det er så få fysioterapeuter som arbeider med funksjonshemmede så er det også vanskeligere å bygge opp den riktige kompetansen

Det bør enten opprettes 10 nye stillinger i kommunehelsetjenesten eller så bør flere private fysioterapeuter få avtaler om driftstilskudd

- **Individuell plan og koordinerende enhet. To hele stillinger som koordinator**

Kostnad: 1 500 000

Det er gjort en god del for å sikre tid til koordinatorene. Men det er fremdeles for lite og det er for få som får tilbudet. Det er ikke nok at noen har en liten del av sin stilling til å være koordinatorene, kommunen trenger flere som har en hel stilling som koordinatorene og som også har anledning til bygge opp kompetanse på dette.

- **Beholde fokuset på Boligløftet**

KRFF var og er svært positive til byrådets løfte om å få vekk boligkøen for utviklingshemmede og forventer at midler til dette prioriteres også i budsjettet for 2020.

Med hilsen
Kommunalt råd for funksjonshemmede

Ragnhild Hvoslef Krüger - saksbehandler

Dokumentet er godkjent elektronisk.